

Рецензија рукописа „Кривично процесно право – посебни део“ аутора проф. др Божидара Бановића

Рукопис под насловом „*Кривично процесно право – посебни део*“ аутора проф. др Божидара Бановића написан је са интенцијом да, поред уџбеника Кривично процесно право – општи део, истог аутора, буде основна уџбеничка литература за наставни предмет Кривично процесно право на основним академским студијама Факултета безбедности Универзитета у Београду. Следствено томе, садржина рукописа, који је предмет ове рецензије, усклађена је са садржином актуелног наставног програма поменутог наставног предмета. Другим речима, рукопис обрађује све наставне теме које се изучавају у оквиру посебног дела наставног предмета Кривично процесно право.

Поред предвора, списка коришћене литературе и садржаја, рукопис је подељен на целине, чији наслови одговарају стадијумима и фазама редовног кривичног поступка, од предистражног поступка, који јесте део поступка, али формално не припада кривичном поступку, преко истраге и оптужења, као фаза претходног кривичног поступка, до припремања и одређивања главног претреса, самог главног претреса и доношења пресуде, као фаза главног кривичног поступка. Рукопис обухвата и садржаје који се односе на споразуме јавног тужиоца и окривљеног, редовне и ванредне правне лекове и поједине посебне кривичне поступке, попут скраћеног кривичног поступка, рочишта за изрицање кривичних санкција и поступка према малолетницима.

Систематика излагања прати ток редовног кривичног поступка и систематику другог (посебног) дела актуелног Законика о кривичном поступку. Акценат излагања је на дескрипцији и елаборацији позитивноправних одредби, уз минималан, али неопходно потребан, осврт на теоријске дилеме и ставове поводом практичне примене поједињих процесних института. Имајући у виду садржај уџбеника Кривично процесно право – општи део, у чијем објављивању је аутор овог рукописа учествовао као коаутор, а који сам, такође, рецензирао, може се констатовати да рукопис, који је предмет ове рецензије, у садржинском и методолошком погледу, чини конзистентну целину са претходно поменутим уџбеником.

Рукопис је писан јасним и прецизним језиком и стилом, што је неопходна претпоставка за квалитетан текст који третира правну материју. Коришћена литература је актуелна и адекватна. Као што је већ напоменуто, рукопис је у потпуности усаглашен са наставним програмом наставног предмета, чијем изучавању је намењен, те се може

препоручити као основна литература и користити као уџбеник. Међутим, овај рукопис може се топло препоручити и ширем кругу читалаца, који се професионално или на други начин баве материјом кривичног процесног права.

Рукопис, такође, испуњава основне стандарде који су прописани за уџбеничку литературу на високошколским институцијама у Републици Србији, како по обиму, тако и по квалиитету и методологији излагања.

Имајући у виду претходне напомене, у својству рецензента, препоручујем да рукопис под насловом „Кривично процесно право-посебни део“ аутора проф. др Божидара Бановића буде интегрално објављен као уџбеник за наставни предмет Кривично процесно право на основним академским студијама Факултета безбедности.

У Београду, 01.07.2020.

РЕЦЕНЗЕНТ

Проф. др Горан П. Илић
редовни професор Правног факултета
Универзитета у Београду

Рецензија уџбеника **Кривично процесно право – посебни део**
автора проф. др Божидара Бановића

Рукопис аутора проф. др Божидара Бановића под насловом „**Кривично процесно право – посебни део**“ намењен је, пре свега, студентима основних академских студија Факултета безбедности Универзитета у Београду, као основна литература за наставни предмет Кривично процесно право. Овај уџбеник представља логичан наставак садржаја представљених у уџбенику истог аутора Кривично процесно право – општи део и у потпуности је усклађена са актуелним наставним програмом наставног предмета Кривично процесно право.

Рукопис садржи 161 страницу компјутерски писаног и обрађеног текста који је, осим предвора и садржаја, распоређен у девет целина, пратећи ток, пре свега, редовног кривичног поступка.

Прва целина односи се на предистражни поступак и обухвата следећа поглавља: Појам, предмет, задатак и основне карактеристике предистражног поступка, Кривична пријава, Субјекти и радње у предистражном поступку, у оквиру кога су детаљно анализирани положај и улога јавног тужиоца, као руководиоца предистражног поступка, затим положај, улога и радње полиције у предистражном поступку, те положај и улога судије за предходни поступак и на крају Завршетак предистражног поступка.

Друга целина односи се на истрагу, као фазу којом, по правилу, формално започиње редовни кривични поступак. Ова целина обухвата следећа поглавља: Појам, задатак и основне карактеристике истраге, Покретање истраге, Субјекти и радње у истрази, у оквиру кога су анализирани положај и улога јавног тужиоца, полиције, стручног лица и судије за претходни поступак у истрази. Следеће поглавље односи се на присуство доказним радњама у истрази, а након тога анализирана је материја прикупљање доказног материјала и предузимање доказних радњи у корист одбране. Након тога логички следе поглавља која се односе на проширење, прекид и окончање истраге, а на крају поглавља о одржавању реда у истрази и приговору због неправилности у истрази.

Трећа целина односи се на фазу оптужења и обухвата следећа поглавља: Уопште о фази оптужења, Подизање оптужнице, Непосредна оптужница, Садржина оптужнице, Поступак подношења оптужнице суду, Поступање са оптужницом, а у оквиру овог похлавља анализирана је материја одговора на оптужницу и испитивања оптужнице.

Следећа целина односи се на специфичну материју споразума јавног тужиоца са окривљеним, чиме се одступа од уобичајеног тока редовног кривичног поступка. У оквиру ове целине анализирана је материја споразума о признању кривичног дела, споразума о сведочењу окривљеног и споразума о сведочењу осуђеног. У оквиру сваког од ових поглавља обрађена је материја која се односи на садржину споразума и поступак споразумевања и одлучивања о споразуму, те на одлуке које се могу донети поводом сваког од споразума.

Целина која се односи на главни стадијум редовног кривичног поступка започиње материјом припремања главног претреса, где је посебно обрађено припремно рочиште. Након тога следи материја одређивање главног претреса, односно одређивања времена и места главног претреса, позивања странака и других субјеката на главни претрес, предлагања и извођења доказа, издвајања незаконитих доказа и одређивања допунских судија.

Централни и најзначајнији део главног стадијума редовног кривичног поступка представља главни претрес. У складу са његовим значајем, у рукопису је овој материји поклоњена одговарајућа пажња, односно сви аспекти главног претреса детаљно и прецизно су анализирани. Ова целина подељена је у следећа поглавља: Појам, задатак и карактеристике главног претреса, Руковођење главним претресом, Претпоставке за одржавање главног претреса, Ток главног претреса, у оквиру кога је посебно детаљно обрађен доказни поступак, Завршне речи, Измена, проширење и подношење нове оптужнице, Одлагање и прекидање главног претреса, Одбацивање оптужнице, Записник о главном претресу и Одржавање реда на главном претресу и заштита угледа суда и учесника у поступку.

Следећа целина овог рукописа посвећена је пресуди, као судској одлуци, којом се првостепени кривични поступак завршава. У оквиру ове целине анализирана је материја појма и врсте пресуда у кривичном поступку, а након тога представљен је поступак доношења пресуде, који подразумева изрицање пресуде, њено објављивање, писмену израду и достављање.

Правни лекови у кривичном поступку обрађени су у следећој целини овог рукописа. Жалба против првостепене пресуде и жалба на решење, као уобичајени редовни правни лекови детаљно су анализирани. У погледу жалбе на првостепену пресуду аутор је анализирао појам жалбе, субјекте права на жалбу и рокове за жалбу, затим одрицање и одустанак од жалбе, садржај жалбе, основе за изјављивање жалбе, поступак по жалби на првостепену пресуду, границе преиспитивања првостепене пресуде и одлуке другостепеног суда по жалби. У оквиру ове целине обрађена је и жалба против другостепене пресуде, која представља изузетак од двостепеног кривичног поступка.

Ванредни правни лекови обрађени су у следећем поглављу целине која се односи на правне лекове, а у оквиру овог поглавља детаљно су обрађени Захтев за понављање кривичног

поступка и Захтев за заштиту законитости. У оквиру сваког од ванредних правних лекова анализирани су основи за њихово подношење, њихова садржина, права и обавезе субјекта који учествују у поступку поводом поднесеног ванредног правног лека, сам поступак и одлуке које се могу донети поводом сваког од поменутих ванредних правних лекова.

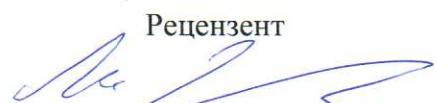
На крају овог рукописа обрађена је материја појединих посебних кривичних поступака. Наиме, у складу са програмом наставног предмета Кривично процесно право на Факултету безбедности, аутор је обрадио: Скраћени кривични поступак, Рочиште за изрицање кривичне санкције и Кривични поступак према малолетницима.

Уџбеник „Кривично процесно право - посебни део“ на систематичан и приступачан начин уводи читаоца у материју целокупног тока првостепеног редовног кривичног поступка, правних лекова и појединих посебних кривичних поступака. Томе доприноси и стил којим је написан уџбеник, који се одликује јасном и језгромитом реченицом која се одмах усредсређује на предмет разматрања. У складу са планираном наменом овог текста, да служи као основна литература студентима основних академских студија, нагласак у излагању стављен на важећу законску регулативу, уз оптималан осврт на поједине теоријске поставке, у вези са одређеним процесним питањима и проблемима. Због тога овај уџбеник, иако је првенствено намењен студентима, може да послужи и другим читаоцима који се теоријски или практично баве проблематиком кривичног процесног права.

Методолошки приступ аутора у обради сваке целине овог рукописа завређује посебну похвалу и у складу је са савременим стандардима писања уџбеничке литературе за високошколске установе. Он се одликује јасним назначењем циља сваке обрађене целине, који је изложен у неколико сажетих реченцица. На другој страни, крај сваке тематске целине праћен је резимеом у којем је изложен кратак осврт на претходно излагање. Након тога следе питања о материји која је управо обрађена, као и списак литературе која се непосредно односи на њу.

На основу свега изложеног, задовољство ми је да предложим уџбеник „Кривично процесно право-посебни део“ аутора проф. др Божидара Бановића за објављивање и његово коришћење као основне литературе за наставни предмет Кривично процесно право.

У Београду, 01.07.2020.

Рецензент

Проф. др Милан Шкулић

редовни професор Правног факултета
Универзитета у Београду